

Barnkonsekvensanalys

Ärendenamn/Ärendenummer:	TN22/31
Kortfattad beskrivning av ärendet:	Nyproduktion av en ny förskola inom Ekerö strands exploateringsområde.
Handläggare:	Marianne Andersson
Ansvarig chef:	Cecilia Moar
Verksamhet:	Fastighetsenheten
Barn/grupp av barn som berörs av detta beslut	Förskolebarn på Ekerö strands förskola, barn boende i närområdet och inom Ekerö kommun.
Datum:	2022-05-24

Rätt till likvärdiga villkor, jämlikhet och förbud mot diskriminering (art. 2)

Ger vi likvärdiga villkor för alla barn som berörs? Vilka barn riskerar att "hamna utanför"? Gynnas vissa barn på andra barns bekostnad?

Ur jämlikhetssynpunkt är utformningen av förskolegården av stor betydelse. En hög grad av naturlighet och variation på förskolegården är viktigt för barns utveckling och bidrar även till ökad jämlikhet och jämställdhet då de oprogrammerade ytorna inbjuder till många olika sorters lekar. En hög grad av naturlig och utmanande terräng minskar dock tillgängligheten för barn med fysiska funktionshinder. För att alla barn ska gynnas, krävs därför en variation av naturliga och tillgängliga platser och lekmiljöer på förskolegården. Möjligheterna till variation av platser på Ekerö strands förskola är på grund av gårdens storlek och kuperade tomt begränsade, men kan ändå åstadkommas om än i något mindre skala. Tillgängliga miljöer kommer att finnas så att gården möjliggör lek för alla barn, dock är det inte möjligt att tillgängliggöra hela gårdsmiljön för barn med funktionshinder.

En bedömning görs att beslutet innebär att majoriteten av barn i Ekerö kommun gynnas av beslutet. Med anledning av den kuperade tomten innebär detta dock att hela förskolegården inte är tillgänglig, därmed finns en risk att barn med funktionsnedsättning inte i samma utsträckning som andra barn kan nyttja alla delar av förskolegården.

Barnets bästa (art. 3)

Vad är bäst för barn enligt forskning, nationella riktlinjer, praxis i andra regioner, vår egen beprövade erfarenhet, enligt barn, samt på kort och lång sikt? På vilket sätt har vi tagit hänsyn till barnens bästa i beslutet?

I Ekerö kommuns förskolor arbetar man teambaserat och med mycket samarbete mellan avdelningarna. Förskoleverksamheten har undervisning och lärande i fokus och barnen delas i olika lärandegrupper och undervisningssituationer. Även vid matsituationen, vila och uteverksamhet delar man grupperna för bästa möjliga arbetsro, gruppsammansättning och utnyttjande av lokalerna. Förskolan arbetar hälsofrämjande där kosten lagas på plats i fullgott tillagningskök av matproduktions anställda kock.

Barn har stort behov av fysisk aktivitet. Förutom att minska risken för övervikt har fysisk aktivitet även positiva effekter på kondition och styrka, immunförsvar, sömn, koncentrationsförmåga, motorik och benstomme (Folkhälsomyndigheten). Enligt Boverkets allmänna råd bör vid placering och anordnande av friytor för lek och utevistelse vid förskolor särskilt beaktas friytans storlek, utformning, tillgänglighet, säkerhet och förutsättningarna att bedriva ändamålsenlig verksamhet. Med ändamålsenlig verksamhet avses att friytan kan användas till lek, rekreation samt fysisk och pedagogisk aktivitet för den verksamhet som friytan är avsedd för. Friytan bör vara så rymlig att det utan svårighet eller risk för omfattande slitage går att ordna varierande terräng- och vegetationsförhållanden och den bör kännetecknas av goda sol- och skuggförhållanden, god luftkvalitet samt god ljudkvalitet. Friytan bör placeras i direkt anslutning till byggnad som innehåller lokaler för förskola och eleverna bör självständigt kunna ta sig mellan byggnaden och friytan. (Boverket)

Forskning visar även att barn som har tillgång till naturliga och varierade utemiljöer får förbättrad koncentrationsförmåga och nattsömn, rör sig mer och kan vara ute större del av dagen utan att utsättas för alltför mycket solljus. Att bevara befintlig vegetation och terräng inom förskolegården, bedöms utifrån vad såväl forskning och nationella riktlinjer som det barnen själva säger, vara bäst för barn. På förskolegården planeras solavskärmning över viss fast lekutrustning/funktioner, exempelvis sandlådor, och det finns även vegetation som erbjuder naturlig skugga.

Forskning visar också att barn i sin lek söker spänning och att barnen på så sätt lär sig att behärska sin omgivning. Barn söker möjligheter att få: utforska höga höjder (klättra, hoppa, balansera, hänga), uppleva hög fart (springa, gunga, kana), testa farliga verktyg (tälja, hugga, såga), utforska farliga element (klätterväggar, eld, is, vatten), kämpa (brottas, fäktas med pinnar, fajtas), försvinna (utforska på egen hand) (Sandseter 2007). En naturlig och rymlig utemiljö är av betydelse även ur jämlikhetssynpunkt. I naturen blir leken mer fri och öppen och fler barn, både pojkar och flickor, i olika åldrar ges möjlighet att delta på sina villkor (Mårtensson 2012).

Förskolegården har begränsningar sett till storleken, men då övriga parametrar vägs in bedöms förskolan med tillhörande gård ändå sammanlagt tillgodose barns bästa. Utifrån barngruppens varierande konstellationer bedrivs verksamheten både inomhus, utomhus och i förskolans närmiljöer parallellt. Detta bidrar till att barnen oftast vistas i mindre grupper på förskolegården. Gården är anpassad utifrån platsens naturliga kupering och fördelad på två nivåer: en gård för de yngre barnen i gatuplan och en högre belägen gårdsyta för de äldre

EKERÖ KOMMUN

barnen. I direkt anslutning till förskolegården via en grind finns ett populärt park- och naturområde och i närområdet ska en större lekplats anläggas. Dessa kommer att kunna nyttjas som utflyktsmål för förskolans verksamhet och utgör en ytterligare kvalitet för barnen.

Förslaget möjliggör en hälsosam inomhusmiljö för barnen och innebär att förskolan kan uppföras inom exploateringsområdet. Dessutom utformas förskolegården med olika zoner, hög grad av tillgänglighet, varierad och naturlig vegetation och topografi, lekutrustning som integreras i landskapet, inslag som möjliggör omvärldsförståelse samt möjlighet till samspel mellan ute och inne, bedöms förskolegården utgöra en bra lekmiljö med höga lekvärden.

Bedömningen görs att uppförandet av den nya förskolan med tillhörande gårdsmiljöer tillgodoser barnets bästa på både kort och lång sikt.

Rätt till goda förutsättningar för en optimal utveckling (art. 6)

Hur påverkar beslutet barnets rätt till goda förutsättningar för en optimal utveckling? Har beslutet negativ påverkan på (vissa) barns förutsättningar för en optimal utveckling?

Beslutet bedöms bidra till goda förutsättningar för barns optimala utveckling genom att det möjliggör att en förskola kan uppföras i området och att förskolemiljön, både inomhus och utomhus, optimeras för barnens utveckling. Analysen har inte visat på någon negativ påverkan på barnets/barns utveckling då bristerna i friytans storlek bedöms kunna kompenseras genom kvalitetshöjande åtgärder på förskolegården. Många barnfamiljer kommer att bo i förskolans närområde och detta får positiva konsekvenser för barn dels genom att närheten till förskolan innebär en enklare vardag med kortare restider för föräldrar och därmed mer tid för barnen att vara tillsammans med sina föräldrar. Att förskolan ligger nära bostaden innebär även större möjlighet för barnen att få med sig sina kompisar när de senare ska börja i skolan, vilket är en trygghet för barnen.

Rätt till delaktighet (art. 12)

Vad behöver vi förstå ur barnets perspektiv för att beslutet ska bli relevant för barn?

Då denna förskola kommer att starta upp som en ny kommunal förskoleverksamhet har det inte funnits några barn att involvera i detta arbete. Det är ändå betydande att få information om hur förskolebarnen upplever och ser på denna kommande förskola, eftersom de är "experter" på hur de upplever och använder gårdar och lokaler. Personalen kan ge en bra bild av barnens upplevelser av andra förskolor inom kommunen. Tilltänkt rektor, pedagoger och fackliga representanter har därför varit delaktiga under hela planeringen och projekteringen av förskolans fysiska miljö, både invändigt och utvändigt.

Vilka barn har vi involverat / vilka barn har vi inte involverat? Hur har de varit delaktiga? Om barn inte varit delaktiga, förklara varför!

Då denna förskola kommer att starta upp som en ny kommunal förskoleverksamhet har det inte funnits några barn att involvera i detta arbete.

Om barn har involverats; Vilka åsikter har de barn som berörs av beslutet lyft fram och vilken vikt lägger vi vid barns uttryckta åsikter i förslag till beslut/beslutet?

Ej aktuellt.

Återkoppling. Hur och när planeras beslutet att återkopplas till de barn som varit delaktiga i barnkonsekvensanalysen?

Ej aktuellt.

Andra rättigheter som berörs av detta beslut:

X	Rätt till bästa uppnåeliga hälsa, likvärdig tillgång till hälso- och sjukvård (artikel 23, 24 och 39)
	Rätt till en trygg och säker uppväxt, skydd mot alla former av våld och övergrepp (art. 19, 32-40)
X	Rätt till utbildning (artikel 28 och 29)
	Rätt till social trygghet och skälig levnadsstandard (artikel 26 och 27)
X	Rätt till vila, lek, kultur och fritid (artikel 31)
	Rätt till information och demokratiska rättigheter (artikel 12, 13, 14, 15, 16 och 17)
	Rättigheter som rör föräldraskap och omhändertagande (artikel 5, 9, 18, 20, 21 och 25)
X	Rättigheter kopplade till fungerande samhällsservice och samhällsplanering (artikel 12, 24, 26, 31 m.fl.)
	Rättigheter för barn från minoritetsgrupper, barn på flykt samt barn i asylprocessen (artikel 7, 8, 9, 10, 20, 22 och 30)

Beskriv hur de rättigheter som berör beslutet har beaktats:

Rätt till bästa uppnåeliga hälsa, artikel 23 och 24

Detaljplanen skapar förutsättningar för goda solljus- och skuggförhållanden genom att reglera att vissa befintliga större träd inte får fällas. Bullerplank kommer att uppföras längs med Tegelbruksvägen för att säkerställa en god ljudmiljö på förskolegården. Med tanke på gårdens begränsade storlek är det av stor betydelse att en god ljudmiljö uppnås på de ytor barnen har att vistas på. Några ohälsosamma nivåer av luftföroreningar från trafiken bedöms inte finnas på platsen. Inomhusluften på förskolan kommer att vara goda, vilket innebär en hälsosam miljö för både barn och personal. Vad gäller möjligheterna till fysisk aktivitet, se vidare under rubrik Rätt till vila, lek, kultur och fritid, artikel 31.

Rätt till utbildning, artikel 28 och 29

EKERÖ KOMMUN

Många barnfamiljer beräknas flytta in i förskolans närområde och möjligheten för förskolan att finnas på platsen får positiva konsekvenser för barn dels genom att närheten till förskolan innebär en enklare vardag med kortare restider för föräldrar och därmed mer tid för barnen att vara tillsammans med sina föräldrar. Att förskolan ligger nära bostaden innebär även större möjlighet för barnen att få med sig sina kompisar när de senare ska börja i skolan, vilket kan vara en trygghet för barnen.

Rätt till vila, lek, kultur och fritid, artikel 31

Barn har stort behov av fysisk aktivitet och förskolegården och dess omgivningar ger goda förutsättningar för detta. Gården utformas med en variation av platser och lekmiljöer och har en stor naturlighet med träd, buskar och naturlig terräng (stenar etc.). Dessutom utformas förskolegården med olika zoner, hög grad av tillgänglighet, varierad och naturlig vegetation och topografi, lekutrustning som integreras i landskapet, inslag som möjliggör omvärldsförståelse samt möjlighet till samspel mellan ute och inne, bedöms förskolegården utgöra en bra lekmiljö med höga lekvärden. Tillgängliga miljöer ska även finnas så att gården möjliggör lek för alla barn.

Bedömningen görs att beslutet stärker barns rättigheter inom dessa områden. Analysen visar inte på några förväntade negativa effekter på barns rättigheter inom dessa områden.

Övrigt / Slutsatser / Rekommendationer

Planeringen och genomförandet av den nya förskolan bedöms följa barnkonventionen genom att möjliggöra för förskolan att uppföras på platsen samt möjliggöra att barn kan vistas i lokaler väl anpassade för deras behov. Den fråga där det ur ett barnperspektiv största utmaningarna finns, är tillgången till tillräckliga friytor. Avvikelsen bedöms dock kunna accepteras då verksamhetens arbetssätt skapar goda förutsättningar och höga lekvärden uppnås på förskolegården som ligger centralt i tätorten. För att barnen ska ha tillgång till en bra utemiljö genomförs kompensationsåtgärder i form av kvalitetshöjande åtgärder på förskolegården. Utformning sker utifrån det som forskning och vägledande myndigheter menar är bra för barns hälsa och utveckling och det finns dessutom gott om utflyktsmål i närområdet.

